

BETÆNKNING**Afgivet af Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om kollegier.
(Opretholdelse af kollegiebolig under orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og
adoption)***FremSAT af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke***Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Doris Jakobsen Jensen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Dines Mikaelson, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 24. marts 2022 under FM2022 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Nærværende forslag til ændring af lov om kollegier søger at sikre, at uddannelsessøgende, der afholder barsel, kan blive i deres kollegiebolig under barslen. Med de nugældende regler i loven, anses det som en afbrydelse af studiet, hvis en uddannelsessøgende afholder barsel i forbindelse med graviditet, fødsel eller adoption, og dette betyder, at den uddannelsessøgende ikke kan blive boende i sin kollegiebolig.

2. Høringssvar

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

3. Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirkes besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som bilag.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Forslaget nød stor opbakning under debatten i salen. Samtlige partier gav udtryk for at ændringen, som betyder at barslende uddannelsessøgende kan blive boende i deres kollegiebolig under barsel, vil styrke deres mulighed for at fortsætte deres respektive uddannelse efter endt barsel.

4.1. Baggrunden for forslaget

I juli 2021 skrev studenterrådet Pitaq på Ilisimatusarfik et læserbrev¹ om at kollegielovens § 38 fastsætter at uddannelsessøgende, der holder barsel i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption skal forlade deres kollegiebolig.

Udvalget reagerede med en pressemeddelelse² med opfordring til at ændre loven.

Det er udvalgets klare holdning, at lovgivningen aldrig bør være en hindring for om man kan tage en uddannelse, for når man uddanner sig bliver man rigere som menneske og som samfund. Den nugældende lovgivning viser desværre, at uddannelsessøgende står overfor et svært valg i forbindelse med graviditet, fødsel eller adoption. Skal den uddannelsessøgende afbryde sin uddannelse og dermed miste sin kollegiebolig for at afholde sin retmæssige orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption? Eller skal den uddannelsessøgende frasige sig sin ret til orlov for at fastholde sin studieaktivitet, og dermed kunne blive i sin kollegiebolig?

Udvalget glæder sig over, at Naalakkersuisut med nærværende ændring til loven om kollegier, har lyttet til de barslende uddannelsessøgende, studenterrådet Pitaq og udvalgets opfordring. I de næste afsnit behandler udvalget de afledte effekter, som lovændringen vil have på kollegieområdet.

4.2. Betydning af lovændringen for barslende uddannelsessøgende

Der findes ikke data på, hvor mange uddannelsessøgende, der har valgt at søge orlov fra deres uddannelse grundet graviditet, barsel eller adoption, og dermed har mistet deres ret til den kollegiebolig de bor i jf. § 38 i lov om kollegier. Dette fremgår af svar på udvalgets spørgsmål.

Udvalget forudser, at lovændringen vil styrke barslende uddannelsessøgendes fastholdelse på uddannelserne. Ligeledes er det udvalgets opfattelse, at lovændringen vil sikre, at barslende uddannelsessøgendes ikke mister deres kollegiebolig i forbindelse med deres ret til afholdelse af orlov, som det er fastsat i Inatsisartutlov nr. 5 af 19. november 2020 om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption.

---

¹ Sermitsiaq, 14. juli 2021

² <https://sermitsiaq.ag/node/230869>

Udvalget vil desuden fremhæve, at kollegielovens § 38³ særligt kan have ramt kvinder, hvilket udvalget opfatter som en ulighed i muligheder for fastholdelse på uddannelser. Såfremt forslaget vedtages er det udvalgets opfattelse, at uligheden pga. køn udlignes.

4.3. Afslag på kollegiebolig

Naalakkersuisut angiver, at der årligt gives afslag til imellem 90 og 120 uddannelsessøgende i Nuuk. Udvalget har hertil spurgt Naalakkersuisut, hvor mange uddannelsessøgende der får afslag i andre byer. Naalakkersuisut har indhentet svar fra uddannelsesinstitutionerne, og modtaget svar fra GUX Aasiaat, KTI i Sisimiut samt Socialpædagogisk Seminarium (PI/SPS) i Ilulissat.

Her oplyses følgende:

”GUX Aasiaat oplyser, at der ikke gives afslag på kollegiebolig til uddannelsessøgende, der er optaget på gymnasiet. GUX Aasiaat oplyser, at uddannelsessøgende for en periode kan få tildelt en kollegiebolig sammen med andre uddannelsessøgende i delt værelse. Det oplyses desuden, at uddannelsessøgende prioriteres, således at eventuel medfølgende familie må komme med, når der er ledig kollegiekapacitet.

Teknikimik Ilinniarfik (KTI) i Sisimiut oplyser, at udefrakommende uddannelsessøgende så vidt muligt tilbydes en kollegiebolig, og at det er sjældent, at uddannelsessøgende med familie får afslag på deres ansøgning.

Perorsaanermik Ilinniarfik/Socialpædagogisk seminarium SPS i Ilulissat oplyser, at de har givet afslag på kollegiebolig til 33 uddannelsessøgende i 2020, 60 i 2021 og 7 i 2022.”

Det er udvalgets opfattelse, at flere uddannelsessøgende vil modtage afslag på en kollegiebolig såfremt nærværende forslag om ændring af kollegieloven vedtages. Udvalget er dog samtidig af den overbevisning, at det er vigtigt at fastholde uddannelsessøgende på en uddannelse ved at lade dem bo i deres kollegiebolig under deres barsel.

Udvalget forudser samtidig, at nogle uddannelsessøgende vil vælge at få et barn under deres uddannelse, idet man med en vedtagelse af lovændringen, får mulighed for at blive i sin kollegiebolig under sin barsel, da huslejen for en kollegiebolig er 850 kr. pr. måned pr. beboer⁴. Huslejen er dermed væsentlig billigere end boliger på det private såvel som det offentlige lejeboligmarked. Udvalget ser dog ikke dette som en forhindring i forhold til en vedtagelse af lovændringen.

---

³ § 38. Naalakkersuisut skal opsige lejeaftalen med kollegiebeboeren, når uddannelsen eller et skoleophold afsluttes eller afbrydes, eller hvis kollegiebeboeren ikke længere opfylder betingelserne for at bebo kollegieboligen, jf. dog stk. 3 og § 49, stk. 2. Manglende studieaktivitet anses i den forbindelse som afbrydelse af uddannelse, ligesom midlertidig afbrydelse i form af orlov, herunder barselsorlov anses for afbrydelse af uddannelse, således at retten til at bebo kollegieboligen også i disse tilfælde ophører, jf. stk. 2.

⁴ Finanslov 2022, til hovedkonto 40.02.01 Kollegieadministrationens Fælleskontor, s. 82-83

4.4. Kollegieboligkapacitet

Ændringen af loven, så barslende kan blive i deres kollegiebolig, må forventes at øge behovet for kollegiepladser, da et ukendt antal uddannelsessøgende forventeligt vil få afslag på en kollegiebolig grundet pladsmangel, når barslende kan blive i deres kollegiebolig. Hertil bemærker udvalget, at Naalakkersuisut i Sektorplan for Kollegier fra 2019, skriver således:

”Sektorplanen skal til dels betragtes som en forlængelse af Uddannelsesplan II, samt som en dynamisk størrelse, hvor formålet er, at sektorplanen årligt opdateres for at sammenflette uddannelsesmæssige initiativer og de overordnede trends på uddannelsesområdet med behovet af sengepladser”

På baggrund af ovenstående og det faktum, at forslaget vedtagelse alt andet lige, må forventes et øge presset på kollegiekapaciteten, skal udvalget opfordre Naalakkersuisut til at inddrage konsekvenserne af lovændringen i opdateringen af sektorplan for kollegier.

4.4.1. Leje af kollegiekapacitet

Siden 2017 har Naalakkersuisut lejet kollegiekapacitet på det private marked. Udvalget konstaterer, at Naalakkersuisut har afsat 13,5 mio. kr. til leje af kollegiekapacitet i 2021 og tidligere år. Af Finansloven for 2022 fremgår det, at der for 2022 er afsat 13,7 mio. kr. til samme formål, og at bevillingen svarer til leje af kollegiekapacitet til 280 studerende.

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut fra 2024 nedsætter bevillingen til leje af kollegiekapacitet med 50 %. Det er udvalgets forståelse, at dette sker på grund af færdiggørelse og ibrugtagning af nye kollegier.

4.5. Anvisnings- og prioriteringskriterier

I lov om kollegier fremgår det af § 7⁵, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om anvisnings- og prioriteringskriterier. Naalakkersuisut har ikke benyttet sig af denne bestemmelse, og oplyser, i sin besvarelse til udvalget, at prioritering, og anvisning af kollegieboliger på nuværende tidspunkt foregår ud fra lovens § 1, stk. 1⁶.

Da Naalakkersuisut ikke har udfærdiget anvisnings- og prioriteringskriterier er det udvalgets forståelse, at der ikke er en fast prioriteringsliste når kollegieboliger anvises til uddannelsessøgende. Det er dermed også uklart for udvalget om uddannelsessøgende, der har ventet længe på en kollegiebolig anvises til en sådan en, før de uddannelsessøgende, som har ventet kortere tid.

---

⁵§ 7. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om anvisnings- og prioriteringskriterier, herunder også om prioritering af andre uddannelsessøgende end udefrakommende.

⁶ § 1. Denne Inatsisartutlov finder anvendelse på midlertidige lejeforhold i form af kollegieboliger, der stilles til rådighed af Selvstyret efter ansøgning herom for udefrakommende uddannelsessøgende med et indkvarteringsbehov som led i deres uddannelse, jf. dog stk. 3

Det glæder udvalget, at Naalakkersuisut i svar på udvalgets spørgsmål, angiver, at arbejdet med udfærdigelse af en bekendtgørelse i henhold til § 7 i kollegieloven er igangsat. Udvalget ønsker at blive orienteret, senest umiddelbart efter bekendtgørelsens kundgørelse.

5. Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger. Det er her anført, at der, i samspil med barselsloven, ikke er nogle økonomiske konsekvenser for det offentlige, når uddannelsessøgende går fra at modtage uddannelsesstøtte til at modtage barselsdagpenge, da barselsdagpenge svarer til uddannelsesstøtte, prakticløn eller praktikstøtte.

Naalakkersuisut angiver dog, at der ved forslagets vedtagelse må forventes et yderligere pres på kollegiekapaciteten. Det er udvalgets opfattelse, at dette betyder, at der fortsat vil være udgifter til byggeri af kollegieboliger.

6. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Doris Jakobsen Jensen
Formand

Nivi Olsen
Næstformand

Eqaluk Høegh

Dines Mikaelson

Mariia Simonsen